

РОБОТА З БАТЬКАМИ В ШКОЛІ

На розвиток дитини помітно впливає зацікавленість батьків шкільним життям. А тому, працюючи над вирішенням завдань цього семінару, ми будемо невидимий ланцюжок між родиною і школою, який служить на благо усім учасникам навчально-виховного процесу.

Це спільні турботи про те, щоб усім було цікаво і затишно в школі, як у рідній домівці: вечори, конкурси, спортивні змагання, робота батьківського комітету.

А тому актуальними для педколективу є слова В.О.Сухомлинського: «Педагогічна ідея - це крила, на яких злітає педагогічна творчість».

Ідея надихає колектив, і починається найцікавіше і найпотрібніше в шкільному житті - колективна батьківська робота».

Останнім часом з тих чи інших причин школа і сім'я перебувають у стадії конфронтації. Шкільні педагоги дають негативні характеристики сім'ї, звинувачуючи батьків у такому вихованні власних дітей, у брутальному, навіть жорсткому ставленні до них. Батьки, у свою чергу, зневажливо ставляться до вчителів.

У багатьох сім'ях не вважають за необхідне звертатися до педагогів з приводу проблем, які виникають у вихованні дітей.

Сім'я і школа — потенційні природні партнери у вихованні дітей — часто виявляються реальними супротивниками, а поміж ними в постає дитина, яка вимушена пристосовуватися, лицемірити, що призводить до проявів аморальної поведінки.

Останнім часом психолого-педагогічна наука робить спроби окреслити шляхи відмови від традиційних і запропонувати нові підходи в розв'язанні проблем взаємодії сім'ї та школи, виховання дітей та підлітків.

Педагог має усвідомити: культура передбачає недоторканість родини й невтручання в сімейні взаємини. Втручатися в життя сім'ї можливо у виняткових випадках, коли нехтуються інтереси дитини, коли її здоров'я, життя, добробут перебувають у небезпеці з вини батьків або інших дорослих членів сім'ї.

- Школа — не рідний дім, а сім'я ніколи не замінить школи. Звідси впливає, що логіка шкільного та логіка сімейного виховання не тотожні. Розводячи виховні сфери школи і сім'ї, педагог має враховувати психологію дитинства й дорослішання дитини і, певним чином зближуючи ці дві сфери, у жодному разі не намагатися підмінити собою батьків і не інструментувати шкільне життя як життя родинне.
- Школа не є частиною ринкового простору, оскільки не надає послуг, не торгує крамом, не обслуговує батьків.
- Школа - інститут соціальний, її призначення — передавати як естафету духовні надбання людства й учити дитину жити у світі матеріальних продуктів культури.
- Школа вільна від батьківських вказівок і настанов в організації своєї професійної діяльності.
- Школа незалежна від батьків у будові життєдіяльності школярів.

Однак і шкільна, і сімейна сфери не існують ізольовано в житті дитини, яка, приходячи до школи, репрезентує світ своєї родини, умови життя, спектр соціальних взаємин, звички, манери поведінки, зрештою, рівень інтелекту.

Школа завжди прагнула до взаємодії з сім'єю. Це знаходило своє відображення в корекції сімейного виховання, у педагогічній просвіті батьків, у безкінечному обговоренні з батьками з приводу навчання і поведінки їхніх дітей, у викликах батьків до школи тощо.

Контакт з батьками як взаємодія може бути встановлений лише за умови, що обидва суб'єкти усвідомлюють: тільки спільними зусиллями можна створити умови для розвитку та виховання дитини, допомогти їй у набутті необхідного соціального досвіду.

Визначальна умова взаємодії цих двох суб'єктів - батьків і педагога - вичерпне уявлення про зміст виховної діяльності один одного.

Отже, педагог має знати, з якої сім'ї прийшла в школу кожна дитина, яка структура цієї сім'ї, у якому стані перебуває сучасна українська родина і які тенденції зумовлюють її розвиток. Це зробить взаємодію педагога та батьків учнів більш конкретною, осмисленою, результативною.

Тому пропонуємо вашій увазі:

Рекомендації щодо роботи з батьками:

- пізнати кожну дитину;
- знати, як вона мислить, відчуває, сприймає;
- вивчити характер, волю, інтереси дитини;
- вивчити особливості її організму;
- максимально зблизити сім'ю та школу на основі;
- взаємоспілкування, взаєморозуміння, взаємодопомоги.

Виховання дітей у сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Духовний вплив батьківського дому на формування особистості створюється завдяки щирій материнській ласці, любові батька, домашньому теплу, піклуванню, затишку і захисту, родинній злагоді.

В. Сухомлинський вважав, що сім'я — «джерело, водами якого живиться повноводна річка нашої держави».

Батьки і вчителі повинні стати партнерами, активними співучасникам творчого процесу виховання учнів.

Педагогічний колектив школи ставить своїм завданням дати батькам глибокі знання виховання.

Педагогічна освіта батьків планується відповідно до вікових особливостей дітей, цілей і задач навчально-виховного процесу, конкретних проблем, що виникають у ході спільної діяльності вчителя й батьків.

Родинне виховання тільки тоді ефективне, коли батьки разом з учителями володіють сучасними педагогічними знаннями й уміннями, застосовують їх практично.

Положення про батьківські збори

1. Мета проведення батьківських зборів

1.1. Повідомлення інформації, необхідної для роботи з дітьми.

1.2. Інформування, інструктаж батьків про зміни або введення нових організаційних моментів у режим функціонування школи.

1.3. Знайомство батьків із аналітичними матеріалами.

1.4. Консультування батьків із питань навчання та виховання учнів.

1.5. Обговорення надзвичайних випадків, складних або конфліктних ситуацій.

1.6. Прийняття рішень, які вимагають обліку думок батьків із різноманітних питань шкільного життя.

1.7. Творчі звіти дитячого і педагогічного колективів перед батьками.

2. Правила проведення зборів.

2.1. Класний керівник зобов'язаний всебічно продумати і підготувати до зборів необхідну інформацію і документи.

2.2. Кожні збори мають свій «сценарій», програму, рекомендації, поради, настанови.

2.3. Головним методом проведення зборів є діалог.

2.4. Батьків запрошують на збори і повідомляють про порядок денний не пізніше, ніж за 4 дні до проведення зборів.

2.5. Дирекція школи повинна бути проінформована про дату і порядок денний не пізніше, ніж за 4 дні до проведення зборів.

2.6. Учителі-предметники повинні бути присутні на зборах за запрошенням класного керівника.

2.7. Класний керівник повинен сформулювати мету запрошення на збори вчителів-предметників.

2.8. Класний керівник вирішує організаційні питання напередодні зборів в (місце зберігання верхнього одягу, організація зустрічі, підготовка кабінету).

2.9. Класний керівник інформує директора про підсумки батьківських зборів, про питання і проблеми, які були підняті батьками на зборах, наступного дня після проведення зборів.

3. Принципи проведення батьківських зборів

3.1. Батьківські збори — не просто форма зв'язку сім'ї і школи, це місце одержання важливої педагогічної інформації, трибуна пропаганди кращого досвіду роботи та стосунків із дітьми.

3.2. Батьки на зборах повинні відчувати повагу до себе, бути впевненими в тому, що безтактних розмов не буде.

3.3. У школі і сім'ї одні проблеми та турботи — це проблеми дітей і турбота про дітей. Завдання зустрічі батьків і вчителів — шукати шляхи їхнього розв'язання.

3.4. Нічого, крім розчарування, не викликають у батьків збори, де їм доповідають, які в них погані діти, і не радять, як їм допомогти.

3.5. Результативними є ті збори, де виникає розуміння, коли на запитання даються відповіді, ведеться дискусія.

4. Види та форми проведення зборів

4.1. Види батьківських зборів:

- загальні (класні) збори проводяться 4 рази на рік;
- диференційовані (спеціально запрошується група батьків);
- збори, періодичність яких визначається класним керівником.

4.2. Форми проведення зборів:

- директивні — консультативні;
- дискусійні;
- семінари;
- клубні;
- творчі зустрічі та звіти.

Форми роботи педагогів з батьками — це способи організації спільної діяльності та спілкування.

Робота педагогічних колективів шкіл з батьками здійснюється в двох напрямках:

- організаційна робота школи із сім'єю;
- підвищення педагогічної культури батьків.

В організаційній роботі школи з батьками доцільним є поєднання індивідуальних, групових, колективних та масових форм роботи.

Індивідуальними формами роботи вчителя з батьками є:

відвідування сімей учнів удома,

бесіди з батьками учня, тощо.

Відвідування сім'ї учня вчителем.

Учитель відвідує сім'ю учня з метою налагодження контактів з батьками, з'ясування загальної та педагогічної культури сім'ї, умов життя учня, консультування щодо єдиних вимог до дитини, залучення батьків до участі в роботі школи тощо.

Відвідувати батьків учнів можна, маючи запрошення від них або домовившись заздалегідь. Несподіваний візит учителя викликає

ніяковість, збентеження батьків. Під час зустрічі педагог має підкреслити позитивне в дитині, тактовно звернути увагу на недоліки, разом поміркувати над тим, як їх усунути. Дуже важливо створити атмосферу довіри і доброзичливості.

Перше відвідування сім'ї класним керівником є дуже відповідальним моментом, який найчастіше вирішує, чи будуть батьки прислухатися до порад учителя, співпрацювати зі школою в питаннях навчання та виховання дітей.

До відвідування тієї чи іншої сім'ї вихователь готується заздалегідь: дізнається про її склад, матеріальне становище, освіту батьків, місце роботи, обмірковує можливі питання та відповіді на них, визначає, які дані про дитину потрібно отримати насамперед.

Звичайно, за один візит класний керівник не зможе отримати відповіді на всі питання, що його цікавлять. Тому не слід виявляти нетерпіння, переривати розповіді батьків та інших членів сім'ї. Бесіда з батьками має проходити у доброзичливому, спокійному тоні.

Індивідуальні бесіди з батьками

Відбуваються як за ініціативою самих батьків, так і за ініціативою педагога. Інтерес батьків до питань виховання, їхню ініціативу щодо бесіди з класним керівником на педагогічні теми потрібно заохочувати та стимулювати.

Не можна проводити бесіду з батьками у присутності дитини, якщо ви не впевнені, що ваше схвалення чи осуд школяра будуть сприйняті дорослими так, як ви цього бажаєте.

Не завжди бесіда з батьками має бути тривалою. Іноді буває достатньо короткої розмови, кількох вагомих слів.

Перевагою індивідуальної роботи є те, що наодинці з учителем батьки відвертіше розповідають про свої проблеми та труднощі у вихованні дітей. Дорослі мають бути переконані, що їхня бесіда з учителем залишиться між ними, що жодна їхня відверта думка не буде розголошена.

Індивідуальне спілкування з батьками дає вчителю можливість вибрати правильний підхід до дитини.

Робота з групами батьків

Вчителю доцільно починати зі спостереження за навчанням та поведінкою учнів та вивчення їхніх сімей. Застосування методів анкетування, опитування, вивчення шкільної документації, спостереження дозволить вчителю отримати потрібну інформацію та розподілити батьків на групи (за типом сім'ї, за помилками батьків у сімейному вихованні, за проблемами учня, що виникають у навчанні, спілкуванні з товаришами тощо). Деякі батьки можуть входити до кількох груп. Соціально-педагогічна робота вчителя з групами батьків сприяє активнішій участі батьків у взаємодії зі школою.

Основними колективними формами роботи з батьками є класні батьківські збори, лекції, бесіди, конференції, сімейні свята в класі («День матері», «Бабусина скарбничка» тощо).

На класних батьківських зборах заслуховуються повідомлення з різних питань виховання (доповідь, інформація вчителя, лікаря чи повідомлення батьків про досвід виховання дітей у сім'ї), підбиваються підсумки роботи з учнями за семестр, рік; вирішуються організаційні та господарські питання.

Тематика педагогічних бесід та доповідей на класних зборах визначається вчителем відповідно до річного плану роботи з батьками.

При цьому неодмінно мають враховуватись інтереси та побажання батьків. Зміст такої бесіди повинен містити не тільки теорію питання, але й конкретні рекомендації.

Бесіда з батьками передбачає жвавий обмін думками, участь у ній кожного з батьків.

Класні батьківські збори слід проводити раз на семестр.

Проте, за можливості, краще організувати їх частіше. Особливо це стосується батьків першокласників, які більшою мірою потребують педагогічних порад щодо організації життя, навчання та виховання дитини.

Класні батьківські збори можна організувати по-різному.

Орієнтовний план проведення батьківських зборів

1. Бесіда на педагогічну тему, яку готує вчитель (психолог).
2. Обмін думками.
3. Повідомлення вчителя про навчально-виховну роботу в класі.
4. Обговорення та вирішення питань, що стосуються життя класу.
5. Різне.

1-й клас

Педагогічні консультації для батьків «Ваша дитина – школяр».

Бесіда «Про роль особистого прикладу в сім'ї»

Практикум для батьків: «Формування постави», «Вплив фізичних вправ на здоров'я», «Робота з підвищення розумової та фізичної активності дитини»

Батьківський «круглий стіл» на тему «Виховання любові до праці»

2-й клас

Батьківські збори-лекції: «Роль батьків в організації навчальної діяльності дітей», «Виховання чуйності та доброти»

Збори-рольова гра «Стосунки між батьками та їхня роль у формуванні особистості молодшого школяра».

3-й клас

Педагогічні практикуми: «Вчимо і виховуємо», «Трудове виховання сім'ї», «Матусина школа».

Тестування: «Чи добрі ви батьки?», «Справи сім'ї – мої справи»

Проблемні мости: «Батьки і діти – одвічне коло», «Поговори зі мною, мамо».

Батьківські збори: «Співпраця школи і сім'ї», «Хороші сімейні традиції – запорука морального здоров'я дитини», «Чи варті ви своєї обдарованої дитини?»

«Круглий стіл» на тему «Що заважає бути дітям вихованими?»

4-й клас

Батьківські збори: «Дбайте про культуру поведінки дитини»,

«Василь Сухомлинський про виховання дитини в сім'ї»,

«Громадянин формується з дитинства», «Всі діти – здібні»

Практикум: Вплив особистого авторитету батьків на формування морально-ціннісних взаємин з дітьми»

Індивідуальні консультації: «Роль сім'ї в утвердженні загальнолюдської моралі», «Коли і як вони розвиваються».

5-й клас

Тестування: «Чи добрі ви батьки?», «Справи моєї родини – мої справи».

Педагогічні практикуми: «Вчимо і виховуємо», «Трудове виховання в сім'ї», «Матусина школа», «Виховний ідеал української сім'ї».

6-й клас

День відчинених дверей для батьків.

Аукціон сімейної педагогіки «Виховний потенціал сім'ї».

Вечір запитань і відповідей «Психологія спілкування з дітьми»

7-й клас

Родинні посиденьки.

Години спілкування «Школа взаємин. Батьки і діти»

Лекція «Щоб міцно стояти на ногах, я повинен триматися коренів»

Диспут «Ціна» людини»

8-й клас

Батьківські посиденьки.

День сім'ї у класі.

Інтелектуальні сімейні ігри.

«Круглий стіл» на тему «Дівчинка, дівчина – про виховання дівчини в родині»

9-й клас

Бесіда «У сім'ї росте дівчинка (хлопчик), фізіологічні і психологічні особливості статі».

Лекції лікарів «Профілактика венеричних і гінекологічних захворювання»

Вивчення Кодексу України про сім'ю.

Індивідуальні бесіди:

- «Чоловік у сім'ї: правові, психологічні, моральні аспекти»;
- «Запобігання ранньої вагітності».

10-й клас

Семінар «У що ж вірити нашим дітям (про моральні орієнтири сучасності)

Перегляд науково-популярного фільму «Статеве виховання дитини»

Лекція «Роль сім'ї у вихованні поваги до державної символіки України»

11-й клас

Конференція «Сім'я – колыска людства і людяності»

Практичне заняття «Формування здорового способу життя»

Консультація «Виховання вміння керувати бажаннями»

Консультаційний пункт «Виникло питання».

Батьківські збори

організаційні,

тематичні,

підсумкові.

Але більш раціональною та дієвою формою цієї роботи є комбіновані збори, які комплексно розв'язують завдання, поставлені перед школою в соціально-педагогічній роботі з батьками.

Для ефективної організації батьківських зборів доцільно періодично проводити анкетування.

Анкета для батьків

1. Яку інформацію Ви хотіли б отримати на батьківських зборах?
2. Які питання виховання Вас особливо хвилюють?
3. Яку пресу Ви читаєте?
4. Чим Ви можете допомогти класному керівнику в роботі з дітьми класу?
5. На що вчителю слід звернути особливу увагу в роботі з Вашою дитиною?

Анкета для батьків

«Вплив родинної атмосфери на успішність дитини».

- 1) Чи знаєте Ви, від чого залежить психологічний настрій дитини на весь день? (Оберіть потрібний варіант відповіді.) а) Так. б) Ні.
- 2) Яке запитання Ви ставите дитині, коли вона повертається зі школи?

- а) Які оцінки ти сьогодні отримав?
- б) Що було цікавого в школі?
- в) Чи не накоїв ти сьогодні що-небудь?
- 3) Що ви знаєте про те, як слід реагувати на успіхи та невдачі дитини у школі?
 - а) Знаю багато, бо багато читав про це.
 - б) Я мало читав про це.
 - в) Нічого не знаю.
- 4) Чи знаєте Ви, що створює в родині атмосферу неспокою, що є перевантаженням для нервової системи дитини?
 - а) Так, знаю.
 - б) Знаю, проте хотілося б дізнатись більше.
 - в) Не знаю нічого.
- 5) Чи потрібна Вам порада щодо здійснення контролю за роботою дитини вдома і щодо надання їй розумної допомоги?
 - а) Так, необхідна.
 - б) Ні.
- 6) Чи вважаєте Ви, що підвищені й агресивні інтонації є невід'ємною частиною виховного процесу в родині?
 - а) Так, це єдиний спосіб впливу на дитину.
 - б) Так, але я обминаю цього.
 - в) Ні, це неприпустимо.

Після анкетування проводиться обговорення його результатів.

Анкета для учнів «Моє життя в родині»

Оберіть найбільш прийнятні для вас варіанти відповідей.

- 1. Що б ти хотів отримати від родини, у якій живеш?
 - а) Доброї організації побуту;
 - б) радощів від спілкування;
 - в) спокою, захищеності.

2. Чи самотній ти в родині?
- а) Так; б)ні; в)не знаю.
8. Чи бажаєш ти, щоб твоя майбутня родина була схожою на твою нинішню?
- а) Так;
- б) ні;
- в) не знаю.
4. Як ти вважаєш, що найбільше хвилює твоїх батьків у родинному житті?
- а) Здоров'я дітей;
- б) навчання дітей;
- в) трудова участь дітей ужитті родини.
5. Яка з наведених нижче життєвих настанов є для тебе найбільш ваговою?
- а) Бути матеріально забезпеченим;
- б) зустріти кохання;
- в) мати багато друзів;
- г) реалізувати власні інтелектуальні можливості.
6. Чи є в тебе таємниці від родини?
- а) Так;
- б) ні.
7. Чим для тебе є вечір, проведений вдома?
- а) Радість спілкування;
- б) нагода бути самим собою;
- в) мука, нудьгування.
8. Чи знайомий ти з моральними та матеріальними проблемами, що існують у твоїй родині?
- а) Так;
- б) ні.

Анкета для батьків «Життя Вашої дитини в родині»

Оберіть найбільш прийнятні для вас варіанти відповідей.

1) Як ви гадаєте, чого очікує Ваша дитина від родини, в якій живе?

- а) Доброї організації побуту;
- б) радощів від спілкування;
- в) спокою, захищеності.

2) Що найбільш вас хвилює?

- а) Здоров'я дитини;
- б) навчання дитини;
- в) трудова участь дитини в житті родини.

3) Чи самотня Ваша дитина в родині?

- а) Так;
- б) ні;
- в) не знаю.

4) Як Ви гадаєте, чи забажає дитина, щоб її майбутня родина була схожа на Вашу?

- а) Так;
- б) ні;
- в) не знаю.

5) Яка з наведених нижче життєвих настанов є, на Ваш погляд, для дитини найбільш вагомую?

- а) Бути матеріально забезпеченим;
- б) зустріти кохання;
- в) мати багато друзів;
- г) реалізувати власні інтелектуальні можливості.

б) Чи знайома Ваша дитина з тими моральними і матеріальними проблемами, що існують в родині?

- а) Так;
- б) ні.

- 7) Чи є у Вашої дитини особисті таємниці, які вона приховує від родини?
- а) Так;
 - б) ні;
- 8) Що для Вашої дитини вечір, проведений вдома?
- а) Радість спілкування;
 - б) нагода бути самим собою;
 - в) мука та нудьгування.

Після заповнення батьками анкети класний керівник пропонує їм ознайомитись з відповідями їхніх дітей на анкету «Моє життя в родині».

Протокол батьківських зборів

Протокол № ____

Присутні: _____

—

—

Тема батьківських зборів:

—

Порядок денний.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Слухали:

Постановили:

1. _____

2. _____

3. _____

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ

Створено з метою управління виховним процесом, налагодження зворотного зв'язку сім'я — школа. До роботи в ньому залучають найактивніших батьків, авторитетних людей з високою громадянською свідомістю, які виявляють інтерес до справ класу, школи. Їх обирають на батьківських зборах класу. На засіданні батьківського комітету обирають голову, відповідальних за окремі види роботи. Батьківський комітет працює у тісному контакті з класними керівниками.

Основні завдання батьківського комітету

Налагодити тісний зв'язок школи з батьками .

- Активізувати роботу батьківського комітету школи.
- Допомогати батькам в оволодінні системою умінь, необхідних для організації діяльності дитини вдома
- Впровадження форм роботи з сім'єю , що сприяє гуманізації

взаємовідносин „педагоги – батьки”.

Батьки і вчителі повинні стати партнерами, активними співучасниками творчого процесу виховання учнів.

ФУНКЦІЯ РОБОТИ

КЛАСНОГО КЕРІВНИКАМИ З БАТЬКАМИ

Перша функція

– ознайомлення батьків із змістом і методикою навчально-виховного процесу , що організовує школа , обумовлена необхідністю вироблення однакових вимог, загальних принципів, визначення мети і завдань виховання, добору його змісту й організаційних форм у сімейному вихованні у навчально-виховному процесі школи.

Друга функція

- психолого-педагогічна освіта батьків .

Третя функція

- залучення батьків до спільної з дітьми діяльності :

- Участь у всіх формах позаурочної діяльності (походи ,екскурсії, вечори, змагання, благоустрій школи) .
- Участь батьків у підготовці загально шкільних традиційних форм роботи

(вечори-зустрічі випускників, свята Останнього дзвоника ,

спортивних змагань „Тато, мама , я – спортивна сім’я”, свято квітів, виставок, тощо)

- Участь у профорієнтаційній роботі школи : екскурсії на виробництво, зустрічі з цікавими людьми) .
- Участь у роботі ради школи , ради профілактики правопорушень.
- Надання матеріальної допомоги в класах школи.

Четверта функція

– надання психолого-педагогічної допомоги в розв’язанні складних сімейних проблем : підлітковий вік , профілактика формування шкідливих звичок , профілактика правопорушень;

П’ята функція

– взаємодія батьків : із громадськими організаціями , батьківськими комітетами школи і класу , шкільними радами.

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У РОБОТІ З БАТЬКАМИ

Сімейне виховання — процес досить складний і завжди пов'язаний із суб'єктивними чинниками. Недосвідченість батьків, їхнє намагання спиратися тільки на свій досвід, брак певних педагогічних знань і навичок призводить до серйозних помилок.

- Ø Ось чому однією з важливих передумов виховання в сім'ї підвищення педагогічної культури батьків, насамперед систематичною просвітою, яка передбачає комплексний підхід до питань виховання.
- Ø Дбаючи про ефективну взаємодію з батьками, учитель повинен враховувати важливість таких чинників:

Запрошення батьків до співробітництва

ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ

Часто вчитель вважає, що батьки перебувають в опозиції до нього. Намагаючись запобігти можливим запереченням з їх боку, він починає розмову в директивному тоні замість того, щоб зрозуміти їх почуття, виявивши стриманість, відкритість.

Добррозичливість, відкритість у спілкуванні з батьками — перший крок до співпраці з ними.

Дотримання позиції рівноправності

Об'єднання зусиль учителя та сім'ї школяра можливе за взаємного визнання ними рівноправності. Перший крок має зробити вчитель, оскільки до цього його зобов'язує професійний обов'язок.

Визнання важливості батьків у співпраці

Учитель повинен завжди наголошувати на важливій ролі батьків, у вихованні та розвитку дитини.

Вияв любові, захопленості їх дитиною

Психологічний контакт із батьками виникає одразу, як тільки вчитель виявляє розуміння дитини, симпатизує їй, бачить позитивні та негативні риси. Батьки, відчувши доброзичливість учителя, більш охоче спілкуються з ним, налаштовуються на співпрацю.

Пошук нових форм співпраці

Учитель може запропонувати одному з батьків організувати батьківські збори, разом визначивши їх тематику, структуру тощо. Особливо корисний обмін думками з батьками щодо налагодження взаєморозуміння з дітьми.

Основне завдання роботи з сім'єю — закріплення, розвиток виховного потенціалу сім'ї.

Культура означає турботу... **Високий рівень культури має той педагог, який дотримується вимог і певних неписаних правил...**

1. Не робить того, що засуджує в інших.
2. Завжди розуміє й відчуває душевний стан іншої людини (колеги, учня, батька).
3. Знає, що його поведінка впливає на стан душі, здоров'я, настрої іншої людини.
4. Знає, що вибачення доречно завжди.
5. Знає, що в розмові, крім лексичного запасу та граматичної структури, головними є тон та інтонація розмови.
6. Любить свою роботу й удосконалює її.
7. Щоденно працює над підвищенням свого фахового й методичного рівня.
8. Поважає себе та свою справу.
9. Ставиться до інших з увічливістю, доброзичливо, тактовно, делікатно, уважно, привітно.
10. Виконує свою місію вчителя на совість.
11. З розумінням ставиться до чужого горя та чужої радості.

12. Уміє непомітно допомогти іншому.

13. Уміє тактовно, делікатно й переконливо вести розмову.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ

- Залучайте батьків до шкільного життя, запрошуйте їх до співпраці, на уроки, влаштовуйте з ними зустрічі.

- Дякуйте батькам за все, навіть за найменші дрібниці.

Дякуйте багато разів за одне й те саме, бажано прилюдно.

- Ніколи не докоряйте батькам, які не відвідують батьківських зборів — це не сприятиме їхньому бажанню зустрічатися з вами частіше. Завжди щиро (без тіні сарказму) радійте їх появі в класі.

- Називайте батьків по іменах та по батькові, не вживайте поширених фраз «мама Петра Іванчука». Інакше в батьків складеться враження, що вони вам цікаві лише в такому статусі.

- На батьківських зборах наголошуйте на проблемі, а не на конкретній дитині. Водночас хваліть учнів персонально й обов'язково всіх. Знайдіть кілька теплих слів для кожної дитини.

- Аналізуйте досягнення дитини з часу останньої зустрічі з батьками. Окреслюйте проблеми та визначайте потрібну допомогу з боку батьків для її вирішення. Коли батькам пропонують посилену і конкретну модель докладання своїх зусиль, то віддача від них підвищується. Вони частіше звертаються по пораду до вчителя, а той, у свою чергу, має чудову можливість стежити за розвитком дитини в сім'ї.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Можливі причини складностей у навчанні дітей:

- Дитина нездорова.
- Учень швидко стомлюється, а регулювати свій темп неспроможний.
- Батьки не вміють допомогти учневі або ставляться до нього як до підлітка (пояснять лише раз, вважаючи, що цього досить) або як до малюка — повторюють те саме безліч разів.
- Дорослі не вміють зацікавити дитину навчальною працею як захопливою грою.
- Дитина не в змозі уважно працювати в школі і вдома, оскільки навчальна завантаженість для неї непосильна (не звикла працювати).

- Батьки надто пригнічують учня погрозами й покараннями. Не вміють своєчасно схвалити й підбадьорити маленьку людину.
- Дорослі не вміють чітко пояснювати, давати ділові поради.
- Батьки не дотримуються принципу єдності вимог у навчанні: кожен нав'язує дитині свій стиль роботи.

Поради батькам, що допомагають дітям учитися

- Намагайтеся займатися з дитиною так, щоб вона не нудьгувала під час занять. Інтерес — найкраща з мотивацій.
- Повторюйте вправи. Розвиток розумових здібностей дитини визначають час і практика. Якщо якась вправа не виходить, зробіть перерву, поверніться до неї пізніше або запропонуйте дитині легший варіант завдання.
- Не виявляйте зайвої тривоги з приводу недостатніх успіхів і незначного просування або навіть деякого регресу вашої дитини.
- Будьте терплячими, не поспішайте, не давайте дитині завдань, що виходять за межі її інтелектуальних можливостей.
- У заняттях з дитиною треба знати міру. Не змушуйте дитину виконувати вправу, якщо вона весь час крутиться, стомилася, неврівноважена. Спробуйте визначити межі витривалості дитини, збільшуйте тривалість занять щоразу на невеликий відрізок часу.
- Бажано використовувати ігрову форму занять, оскільки діти погано сприймають чітко регламентовані, повторювані, монотонні заняття.
- Уникайте несхвальної оцінки, знаходьте слова підтримки, частіше хваліть дитину за терпіння, наполегливість тощо. Ніколи не порівнюйте дитину з іншими дітьми. Формуйте в неї впевненість у своїх силах, високу самооцінку.

Золоті правила для батьків

- Більшість дітей - "звичайні". Не робіть зі своєї дитини вундеркінда, окреслюючи непосильні вимоги, орієнтуючи на недосяжні еталони. Дитина повинна частіше відчувати задоволення від того, що вона щось може, ніж тривожитись з приводу того чого не може зробити.
- У різних дітей - різні здібності (розумові, художні, математичні, організаційні, вольові, чуттєві). Здібності треба розвивати! Але ваше перше завдання - визначити оптимум вашої дитини.

Не орієнтуйте навіть найбільш здібну дитину на винятковість! На цьому шляху її чекає розлад із самою собою, бо завжди поруч знайдеться хтось більш обдарований працелюбний.

Здійснитися в житті може лише активна дитина, Виховуйте людину дій , вчинку.

- Не повчайте у незнанні! Правильно виховувати може лише той, хто знає дитину - розуміє її чесноти і вади, відчуває її настрій, добре орієнтується в її інтересах, смаках, цінностях, звичках, здібностях.
- Викориніть із своєї практики вираз: "Роби, раз я вимагаю". Замініть цю форму вимоги іншою: "Роби, тому що цього не можна не зробити". Зростаючи, особистість повинна звикнути до виконання вимог не на догоду зовнішньому розпорядженню, а тому, що вони розумні, доцільні...
- Довіряйте дитині. Людина, яка виростає у довірі, йде по життю спокійно, зона відкрита, товариська, доброзичлива. Будьте терплячими! Ставтесь терпляче до дитячих проявів: процес розвитку є випробуванням не лише для дорослих але й для самої дитини. Виховуйте її вимогливою любов'ю.
- Ніколи не кажіть, що за всіма життєвими проблемами не лишається часу на виховання дитини.

Джерело: <http://schools.shodennik.ua/school.aspx?school=3139>